

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ  
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ  
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»**

Кафедра суспільствознавчої освіти

**Освітня програма підвищення кваліфікації керівників гуртків**

**Сучасні підходи до організації гурткової роботи»**

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована  
до затвердження на засіданні кафедри суспільствознавчої освіти

*(протокол № 5 від 15 травня 2026 р.)*

Завідувачка кафедри

Галина СОХАНЬ

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

*(Протокол № від 2026 р.)*

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

## **I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ**

**Розробник:** професор кафедри суспільствознавчої освіти, доктор педагогічних наук, професор Баханов Костянтин Олексійович

**Напрямок підвищення кваліфікації:** розвиток професійних компетентностей (знання фахових методик, технологій).

**Розроблено на основі типової програми:**

Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників сфери позашкільної освіти на тему «Реалізація компетентнісного підходу в освітньому процесі закладів позашкільної освіти» ( Наказ Міністерства науки та освіти України № 494 від 19.03.2026 р.)

**Термін дії програми:** з 01.07.2026 до 01.07.2031 року.

**Рецензенти:**

**Сохань Галина Степанівна**, завідувач кафедри суспільствознавчої освіти КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», кандидат філологічних наук,

**Суховерська Ірина Іванівна**, завідувач кабінету інформаційно-комунікаційної діяльності КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», кандидат історичних наук.

## 2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

**Актуальність.** В умовах модернізації системи освіти в Україні особливої значущості набувають питання оновлення змісту освіти, що ґрунтуються на компетентнісних засадах, особистісних сенсах здобувачів освіти, інноваційних концептах. Заклади позашкільної освіти є складником системи освіти, що виконують важливу роль у формуванні системи цінностей особистості, розвитку її творчих здібностей, ініціативності, критичного мислення, навичок співпраці, саморозвитку та самореалізації.

Ефективна реалізація компетентнісного підходу в позашкільній освіті потребує від керівників гуртків, які забезпечують організацію освітнього процесу в цій сфері, оновлення підходів до реалізації змісту.

Актуальність підвищення кваліфікації керівників гуртків за темою «Сучасні підходи до організації гурткової роботи» підсилюється тим, що в умовах повномасштабного вторгнення вони виконують важливу місію, спрямовану на реалізацію освітньої, виховної, психологічної, соціальної функцій. Для забезпечення кожній дитині доступу до якісної позашкільної освіти, керівники гуртків з урахуванням безпекової ситуації в регіоні організовують освітній процес в очній та/або дистанційній формі навчання, що потребує від них гнучкості, сформованості цифрових навичок, здатності вивчати запити та потреби здобувачів освіти.

**Цільова група:** керівники гуртків.

**Обсяг:** 30 годин.

**Форма навчання:** очна, очно-дистанційна.

**Мета:** науково-методичний супровід професійного розвитку керівників гуртків у їх підготовці до організації освітнього процесу в умовах викликів сьогодення, відповідно до запитів громадянського суспільства, установ і закладів освіти, освітніх потреб споживачів освітніх послуг.

**Завдання:**

- забезпечити знання і розуміння суті дослідницького, комунікативно-діяльнісного та ігрового підходів і переваги їх застосування у гуртковій роботі;
- сприяти опануванню прийомами дослідницького, комунікативно-діяльнісного та ігрового навчання при організації і проведення гурткових занять;
- сформувати вміння організовувати освітній простір, спрямований на розвиток особистості і формування в учнів ціннісних життєвих навичок;
- розвинути уміння проводити, аналізувати гурткові заняття, спираючись на сучасні підходи до організації гурткової роботи.

**Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться / набуватимуться:**

- професійно-педагогічна;
- психологічна;
- емоційно-етична;
- мовно-комунікативна;

- громадянська;
- інформаційно-цифрова;
- компетентність педагогічного партнерства;
- рефлексивна;
- здатність до навчання впродовж життя.

### **Очікувані результати:**

Слухач/ка після навчання на цьому курсі:

- знає і розуміє сутність дослідницького, комунікативно-діяльнісного та ігрового підходів і переваги їх застосування у гуртковій роботі;
- володіє прийомами дослідницького, комунікативно-діяльнісного та ігрового навчання при організації і проведення гурткових занять;
- вміє організовувати освітній простір, спрямований на розвиток особистості і формування в учнів ціннісних життєвих навичок;
- вміє проводити, аналізувати гурткові заняття, спираючись на сучасні підходи до організації гурткової роботи.

**Контроль** за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях – індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

**Оцінювання** розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів. Програмою передбачено виконання різних видів робіт: вхідне опитування; творче завдання; участь у круглому столі; рефлексія.

**Критерії оцінювання:** відповідність (виступу, презентації, творчої роботи тощо) темі і поставленому завданню, сучасним тлумаченням підходів до організації гурткової роботи, повнота і ґрунтовність, доречність і змістовність ілюстрацій та прикладів, самостійність та оригінальність.

### **Особливості реалізації програми**

Реалізація програми передбачає навчання слухачів як у дистанційному, так і в очному форматі. Навчальні заняття у синхронному режимі проводяться з використанням ZOOM, Moodle. Програмою передбачено виконання самостійної роботи. Велику увагу в програмі приділено безпосередній комунікації слухачів один з одним та обміну досвідом кращих практик реалізації сучасних підходів до організації гурткової роботи.

**Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації:** сертифікат видається відповідно до кількості прослуханих годин, за умови не менше 50 % від загальної кількості.

**Вартість (у разі встановлення):** безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, платна форма навчання згідно з кошторисом для всіх інших категорій.

### 3. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

| Назви тем                                                                                                                 | Кількість годин |         |            |                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|---------|------------|-------------------|
|                                                                                                                           | Усього          | Лек-ції | Прак-тичні | Самостійна робота |
| <b>Інтеграційно-мотиваційне заняття</b><br>Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою навчання. Формування очікувань  |                 |         |            |                   |
| <b>Модуль І. Дослідницький підхід до організації гурткової роботи</b>                                                     |                 |         |            |                   |
| Тема 1.1. Дослідницький підхід та його реалізація в гуртковій роботі.                                                     |                 |         |            |                   |
| Тема 1.2. Дослідницького підхід в контексті компетентісно зорієнтованої освіти.                                           |                 |         |            |                   |
| <b>Модуль ІІ. Комунікативно-діяльнісний підхід до організації гурткової роботи</b>                                        |                 |         |            |                   |
| Тема 2.1. Комунікативно-діяльнісний підхід та його реалізація в гуртковій роботі.                                         |                 |         |            |                   |
| Тема 2.2. Розвивальний потенціал комунікативно-діялісного навчання.                                                       |                 |         |            |                   |
| <b>Модульна контрольна робота № 1.</b>                                                                                    |                 |         |            |                   |
| <b>Модуль ІІІ. Ігровий підхід до організації гурткової роботи</b>                                                         |                 |         |            |                   |
| Тема 3.1. Ігрова діяльність – шлях до формування творчої особистості учня.                                                |                 |         |            |                   |
| Тема 3.2. Досвід застосування ігрової діяльності у гуртковій роботі.                                                      |                 |         |            |                   |
| <b>Модульна контрольна робота № 2.</b>                                                                                    |                 |         |            |                   |
| <b>Круглий стіл «Запровадження сучасних підходів до гурткової роботи як запорука ефективної роботи керівника гуртка».</b> |                 |         |            |                   |
| <b>Вихідне діагностування. Рефлексія.</b>                                                                                 |                 |         |            |                   |
| <b>Всього годин:</b>                                                                                                      |                 |         |            |                   |

## **. ЗМІСТ ПРОГРАМИ**

### **Інтеграційно-мотиваційне заняття**

Час за робочою навчальною програмою – 2 години

**Реєстрація слухачів.** Вхід в систему дистанційного навчання, ознайомлення з навчальним середовищем, інструментами взаємодії (Практичне заняття – 1 година).

**Ознайомлення з програмою і навчальним планом.** Знайомство, формування очікувань учасників (Практичне заняття – 1 година).

### **Модуль І. Дослідницький підхід до організації гурткової роботи**

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

**Тема 1.1. Дослідницький підхід та його реалізація в гуртковій роботі**  
(Лекція - 2 год.)

#### **План лекції**

1. Суть і особливості дослідницького підходу.
2. Завдання і принципи дослідницького підходу в освіті.
3. Дослідницький підхід і розвиток у гуртківців навичок ХХІ ст.

**Тема 1.2. Дослідницького підхід в контексті компетентнісно зорієнтованої освіти** (Практичне заняття – 4 год.)

#### **План практичного заняття**

1. Формування ключових компетентностей учнів за допомогою дослідницького підходу.
2. Проблемні завдання як каталізатори дослідницької діяльності гуртківців.
3. Організація проєктної діяльності на гурткових заняттях.

### **Модуль ІІ. Комунікативно-діяльнісний підхід до організації гурткової роботи**

Час за робочою навчальною програмою – 8 годин

**Тема 2.1. Комунікативно-діяльнісний підхід та його реалізація в гуртковій роботі** (Лекція – 2 год.)

#### **План лекції**

1. Сутність комунікативно-діяльнісний підходу до навчання та виховання. Інтерактивне і кооперативне навчання. Головні прийоми інтерактивного і кооперативного навчання.

**Тема 2.2. Розвивальний потенціал комунікативно-діялісного навчання.**

#### **План практичного заняття**

1. Прийоми інтерактивного і кооперативного навчання в гуртковій роботі
2. Позиції керівника гуртка в інтерактивному і кооперативному навчанні.
3. Розвиток комунікативних здібностей учнів в гуртковій роботі.

## **Модульна контрольна робота № 1.**

Напишіть есе: «Мій досвід організації комунікативної діяльності гуртківців».

## **Модуль III. Ігровий підхід до організації гурткової роботи**

Час за робочою навчальною програмою – 8 годин

### **Тема 3.1. Ігрова діяльність – шлях до формування творчої особистості учня**

Лекція – 2 год., практичне заняття – 2 год.)

План практичного заняття

1. Навчальна гра – засіб розвитку інтересів дитини.
2. Організація та проведення інтелектуально-пізнавальних ігор.
3. Організація гри в команді.
- Сюжетно-рольові ігри.
5. Дидактичні ігри за видом діяльності учнів (ігри-мандрівки, ігри-доручення, ігри-загадки, ігри-бесіди (ігри-діалоги)).
6. Комп'ютерні ігри.

### **Тема 3.2. Досвід застосування ігрової діяльності у гуртковій роботі**

(Практичне заняття – 4 год.)

План практичного заняття

1. Напрями застосування ігрової діяльності у гуртковій роботі.
2. Актуальний педагогічний досвід і результативність впровадження діяльнісного підходу.

## **Модульна контрольна робота № 2.**

Поділіться досвідом застосування ігрових технологій у гуртковій роботі.

### **Підсумкове заняття.**

**Круглий стіл** «Запровадження сучасних підходів до гурткової роботи як запорука ефективної роботи керівника гуртка» (Практичне заняття - 6 год.)

**Вихідне діагностування, рефлексія** (Практичне заняття – 2 год.)

## ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. В чому суть і особливості дослідницького підходу до організації гурткової роботи?
2. Які завдання дозволяє реалізувати дослідницький підхід в освіті?
3. На яких принципах ґрунтується дослідницький підхід в освіті?  
Як дослідницький підхід сприяє розвитку у гуртковців навичок ХХІ ст.?  
Які ключові компетентності учнів можна сформулювати за допомогою дослідницького підходу?
- Яку роль в дослідницькій діяльності гуртківців відіграють проблемні завдання?
7. Наведіть приклади проблемних завдань, які ви використовуєте у власній практиці.  
Як ви організуєте проєктну діяльність учнів на гурткових заняттях?
9. Яку роль в цьому відіграють батьки учнів?  
В чому полягає суть комунікативно-діяльнісний підходу до навчання та виховання гуртківців?  
Що таке інтерактивне і кооперативне навчання? Як ви їх використовуєте у власній практиці?  
Які прийоми інтерактивного і кооперативного навчання ви знаєте?
13. Чи використовуєте ви їх на власних заняттях? Чому?
14. Яку роль в інтерактивному і кооперативному навчанні ви відводите собі?  
Яким чином ви сприяєте розвитку комунікативних здібностей учнів в гуртковій роботі?
16. В чому полягає ваш досвід організації комунікативної діяльності гуртківців?  
Що таке навчальна гра?
18. Яку роль ви відводите грі під час гурткових занять?  
Як ви організовуєте та проводите інтелектуально-пізнавальні ігри?  
Як ви організовуєте командні ігри?  
Як ви ставитеся до проведення сюжетно-рольових ігор?
22. Чи використовуєте ви дидактичні ігри за видом діяльності учнів (ігри-мандрівки, ігри-доручення, ігри-загадки, ігри-бесіди (ігри-діалоги))?  
. Комп'ютерні ігри. Як ви до них ставитеся? В якій мірі використовуєте?

#### 4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

иковський Я. Т. Педагогічні умови діяльності гуртків закладів позашкільної освіти : монографія. Київ : ІІЦ АЛКОН, 2020. 148 с.

ербицький В. Виховний потенціал закладів позашкільної освіти : методичний посібник. Київ : НЕНЦ, 2025. 376 с.

новаційний розвиток позашкільної освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа» : методичний посібник / А. Е. Бойко, В. В. Вербицький, А. В. Корнієнко, О. В. Литовченко, В. В. Мачуський ; за ред. В. В. Мачуського. Івано-Франківськ : НАІР, 2023. 223 с. URL:

одернізація організації освітнього процесу в закладах позашкільної освіти : метод. посіб. / [А.Е. Бойко, В. В. Вербицький, А. В. Корнієнко, О. В. Литовченко ; за ред. В. В. Мачуського] ; Ін-т проблем виховання НАПН У

к

##### Додаткова література

рбицький В. Практичний інтенсив: штучний інтелект в позашкільній освіті : інтерактивний посібник. Міністерство освіти і науки України ; Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді. Київ, н

Ворона Л.І. Дистанційне навчання в закладах позашкільної освіти. Людинознавчі студії. Серія «Педагогіка». 2021. №44. С. 30-35.

итовченко О. В. Актуальні аспекти діяльності закладів позашкільної освіти в умовах воєнного чаку та повоєнного відновлення. Вдосконалення позашкільної освіти в умовах сучасних трансформацій : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (Кропивницький, 19 березня 2024 р.) / За заг. ред. Т. С. Плачинди. Кропивницький : ПП «Поліум», 2024. С. 32-34.

яшенко Р. Проектна діяльність як умова підвищення якості позашкільної освіти. Вдосконалення позашкільної освіти в умовах сучасних трансформацій : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (Кропивницький, 25 квітня 2025 р.) / Укладачі : Кравцова Т. О., Краснощок І. П. Кропивницький : РВВ ПДУ ім. В. Винниченка, 2025. С. 63-66.

годові рекомендації щодо розвитку STEAM-освіти в закладах загальної середньої та позашкільної освіти у 2025-2026 навчальному році : лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 18.07.2025 №21/08-624. :

ацул А., Ранул О. Перспективи розвитку позашкільної освіти як важливої складової системи освіти України. Вдосконалення позашкільної освіти в умовах сучасних трансформацій : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (Кропивницький, 25 квітня 2025 р.) /

к

с

-

л

Укладачі : КравцоваТ. О., Краснощок І. П. Кропивницький : РВВ ЦДУ ім.  
В. Винниченка, 2025.С. 18-23.

мірнова О. Методичні основи проектної діяльності у закладі позашкільної  
мистецької освіти. Освітньо-науковий простір. 2021. № 1. С. 82-89.